

ทองพันชั่ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rhinacanthus nasutus* (L.) Kurz
 ชื่อวงศ์ Acanthaceae
 ชื่อสามัญ Snake jasmine
 ชื่ออื่น ทองคันชั่ง, หญ้ามันไก่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นไม้พุ่มขนาดเล็กมีความสูงประมาณ 1-2 เมตร โคนของลำต้นเป็นเนื้อไม้แกนแข็ง มีกิ่งอ่อนเป็นสีเขียว ใบทองพันชั่ง เป็นใบเดี่ยว ลักษณะใบเป็นรูปไข่ ปลายใบและโคนใบแหลม ยาวประมาณ 4-6 เซนติเมตร และกว้างประมาณ 2-3 เซนติเมตร ขอบใบเรียบหรือเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบออกตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ดอกทองพันชั่ง ออกดอกเป็นช่อตรงซอกมุมใบ กลีบดอกมีสีขาว กลีบรองดอกมี 5 กลีบและมีขนกลีบดอกติดกัน โคนเป็นหลอด มีความยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 2 กลีบ กลีบมีขนยาวประมาณ 0.8 เซนติเมตร และกว้างประมาณ 0.1 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 2 แฉก แหลมสั้นๆ ส่วนกลีบล่างแผ่กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร แยกเป็น 3 แฉก ส่วนก้านเกสรจะสั้นติดอยู่ที่ปากท่อดอก ผลมีลักษณะผลเป็นฝักและมีขน ภายในฝักมีเมล็ด 4 เมล็ด

การกระจายพันธุ์

โดยมากมักพบได้ทั่วไป
ในประเทศเขตร้อน

การใช้ประโยชน์

มีสรรพคุณทางยา ราก แก้กกลากเกลื้อน รักษาโรคมะเร็ง รักษาโรคผิวหนัง ดับพิษไข้ แก้พิษงู แก้พยาธิวงแหวนตาผิวหนัง ทั้งต้น รักษาโรคผิวหนัง แก้น้ำเหลืองเสีย แก้กกลากเกลื้อน ผื่นคัน รักษาแมลงกัดต่อย ขับพยาธิตามผิวหนัง ตามบาดแผล แก้ไข้เลื่อน ไล่ลาม แก้ปัสสาวะผิดปกติ ต้น บำรุงร่างกาย แก้โรค 108 ประการ รักษาโรคผมร่วง ใบ ดับพิษไข้ แก้กกลากเกลื้อน ผื่นคันแก้โรคไขข้ออักเสบ รักษาโรคผิวหนัง รักษาโรคมะเร็ง รักษาโรคความดันโลหิตสูง แก้ผมร่วง บำรุงร่างกาย แก้โรค 108 ประการ แก้ปวดฝี แก้พิษงู ถอนพิษ แก้ชักเสบ แก้โรคมุตกิต รักษาโรคพยาธิวงแหวนตามผิวหนัง

สภาพนิเวศวิทยา

ปลูกลงในดินทั่วๆไป แต่จะเจริญเติบโตได้ดีที่สุดที่ดินที่มีความชุ่มชื้นสูง จึงเป็นพันธุ์ไม้ที่ควรปลูกในฤดูฝน

